

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 16 ноември 1999 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Живко Сталев

Членове: Асен Манов	Иван Григоров
Цанко Хаджистойчев	Александър Арабаджиев
Станислав Димитров	Георги Марков
Неделчо Беров	Маргарита Златарева
Стефанка Стоянова	

при участието на секретар-протоколита Силвия Василева разгледа в закрито заседание на 16 ноември 1999 г. конституционно дело № 14/1999 г., докладвано от съдията Александър Арабаджиев.

Делото е образувано на 10 ноември 1999 г. по искане на 53 народни представители от XXXVIII Народно събрание за установяване на противоконституционност на разпоредбите на § 35, ал.3 и 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 1999 г. (ДВ, бр.155 от 29 декември 1999 г.).

Двете разпоредби съставляват част от предвиден в същия закон ред за уреждане задълженията на “Плама”-АД, към “Балканбанк”-АД (в несъстоятелност), “Първа частна банка”-АД (в

несъстоятелност), “Международна банка за инвестиции и развитие”-АД (в несъстоятелност), “Минералбанк”-АД (в несъстоятелност), “Търговска и спестовна банка”-АД (в несъстоятелност), “Елитбанк”-АД (в несъстоятелност). Съгласно ал.1 на § 35 държавата встъпва в задълженията на “Плама”-АД, към тези банки при условие, че бъде утвърден план за оздравяване на “Плама”-АД, по реда на глава четиридесет и четвърта от Търговския закон, а съгласно ал.2 държавата прихваща задълженията си към банките по ал.1 с вземанията си към тях, възникнали на основание чл.5 от отменения Закон за държавна защита на влогове и сметки в търговски банки, за които Българската народна банка е поискала откриване на производство по несъстоятелност (обн., ДВ, бр.46 от 1996 г.; изм., бр.96 от 90 от 1996 г.; отм., бр.49 от 1998 г.), както и с вземанията си, възникнали по сключени договори от тези банки с Българската народна банка, действаща от името и за сметка на Държавния фонд за реконструкция и развитие, до размерите, в които тези вземания съществуват към момента на влизането на закона в сила, като насрещните вземания се считат за погасени от датата на встъпването на държавата в задълженията по ал.1.

По силата на първата от оспорените разпоредби - ал.3 на §35, при прихващането по ал.2 се прилага коефициент на редуциране на задълженията на “Плама”-АД, към търговските банки, изведен от отношението между евентуалната ликвидационна стойност на “Плама”-АД, намалена с разходите за възстановяване на околната среда, съотнесена към общия размер на дълговете. Следващата оспорена разпоредба - ал.4 - предвижда, че задълженията на “Плама”-АД, към банките по ал.1 се преоформят като задължения към държавата до размера на вземанията на държавата към тези банки.

В искането се поддържа, че разпоредбите на ал.3 и 4 от § 35 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 1999 г. противоречат на чл.17, ал.1 и 3 от Конституцията, защото държавата едностранно се разпорежда със собственост, която не ѝ принадлежи, определяйки един по-малък размер на своето задължение към посочените търговски банки и осъществявайки всъщност (едностранно) заместване в дълг без съгласието на кредитора, което води до ощетяването на частните търговски банки. Изтъква се още, че посочените разпоредби противоречат на основното конституционно начало, заложено в чл.4, ал. 1 от Конституцията, тъй като принципът на правовата държава, съдържащ се в тази разпоредба, означава, че конституционните основи на правовия ред важат в еднаква степен за всички правни субекти, включително и за органите на законодателната и изпълнителната власт. В подкрепа на искането са цитирани редица решения на Конституционния съд..

Конституционният съд намира, че искането е допустимо и следва да бъде допуснато за разглеждане. То е направено от оправомощен съгласно чл. 150, ал.1 от Конституцията субект, има за предмет правомощие на съда, предвидено в чл.149, ал.1, т.2 от Конституцията и отговаря на изискванията на чл.17, ал.1 от Закона за Конституционния съд (ЗКС) и чл.18 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС).

Предвид на предмета на искането и на материята, която се урежда от разпоредбите, срещу които то е насочено, като заинтересувани страни, които да изразят становище по делото, трябва да бъдат конституирани Народното събрание, Министерският съвет, министърът на финансите, БНБ, “Плама”-АД, “Балканбанк”-АД /в несъстоятелност/, “Първа частна банка”-АД /в

несъстоятелност, Международна банка за инвестиции и развитие”- АД /в несъстоятелност/, “Минералбанк”-АД /в несъстоятелност/, “Търговска и спестовна банка”-АД /в несъстоятелност/, “Елитбанк- АД /в несъстоятелност/.

По тези съображения и на основание чл.19, ал.1 ЗКС Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И :

Допуска за разглеждане по същество искането на 53 народни представители от XXXVIII Народно събрание за установяване на противоконституционност на разпоредбите на § 35, ал.3 и 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 1999 г. (ДВ,бр.155 от 29 декември 1999 г.).

Конституира като заинтересувани страни по делото Народното събрание, Министерския съвет, министъра на финансите, БНБ, “Плама”-АД, “Балканбанк”-АД /в несъстоятелност/, “Първа частна банка”-АД /в несъстоятелност/, “Международна банка за инвестиции и развитие”-АД /в несъстоятелност/, “Минералбанк”- АД /в несъстоятелност/, “Търговска и спестовна банка”-АД /в несъстоятелност/, “Елитбанк”-АД /в несъстоятелност/.

Преписи от искането и от настоящето определение да се изпратят на заинтересуваните страни, като им се съобщи, че им се дава възможност в 14-дневен срок да изразят становище по основателността на искането.

Препис от определението да се изпрати и на народните представители, направили искането, които в същия срок могат да изложат допълнителни съображения.

Председател:

Живко Сталев